

ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВНЗ ПРИ ВИВЧЕННІ ГІГІЄНИЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА ВИПУСКОВИХ КУРСАХ

¹Нікуліна Г.Л., ²Лазаренко К.П., ²Білера Н.В.

¹*Харківська медична академія післядипломної освіти,*

²*Харківський національний медичний університет, м. Харків*

Підготовка висококваліфікованих професіоналів завжди була найважливішим завданням вищої школи. Насьогодні це завдання неможливо виконати без органічного входження в світовий освітній простір. Як відомо, Україна підписала Болонську конвенцію, чим показала твердий намір слідувати міжнародним стандартам в освітньому процесі. Навчання відповідно до Болонської системи за роки свого впровадження виявило ряд проблем, негативних і позитивних моментів, серед останніх - в першу чергу, підвищення відповідальності студента за якість результатів навчання та необхідність самостійної роботи (СРС). При цьому у викладачів виникає необхідність контролю і оцінки рівні засвоєння знань при виконанні цього виду роботи.

Оскільки стан здоров'я нації забезпечується лікарями медико-профілактичного (гігієнічного) профілю, а еко-соціальні фактори насьогодні становлять до 75-80% від усіх етіологічних чинників розвитку захворювань і цей відсоток неухильно зростає, підготовка фахівців профілактичного напрямку стає все більш необхідною. На жаль, кількість академічних годин для вивчення профільних дисциплін студентами медико-профілактичного факультету при переході на Болонську систему значно зменшилась, було повністю виключено лекційний курс на випусковому курсі, низка проблемних тем, що стосуються інтегральної оцінки впливу найрізноманітніших чинників на здоров'я населення, в першу чергу - факторів навколишнього середовища, визначення ризику негативного впливу того чи іншого чинника, а також оцінки внеску різних природних та антропогенних факторів у формування порушень здоров'я, винесено для самостійного опрацювання.

Що стосується програми вивчення профільних гігієнічних предметів, то вони об'єднані в один "Гігієна та екологія", який вивчається на 3-му і 6-му курсах з дворічною перервою, а традиційно окремі фахові дисципліни на 6-му курсі викладаються як окремі модулі вищезначеної дисципліни при цикловій формі навчання. СРС передбачено типовою програмою у двох видах, а саме – при підготовці до практичного аудиторного заняття та самостійного опрацювання теми. Все це збільшує інформаційне навантаження на студента, знижує якість засвоєння матеріалу.

Саме тому авторами було створено завдання для тестового контролю та комплексні ситуаційні задачі з гігієни праці та радіаційної гігієни (Г.Л.Нікуліна, Н.В.Білера), гігієни харчування (К.П.Лазаренко). Тести вхідного та вихідного

контролю побудовані так, щоб у студента виникала потреба звернутися до матеріалу 3-го курсу і, таким чином, відновити рівень отриманих раніше знань, при цьому тести були орієнтовані на максимальне засвоєння нового навчального матеріалу. Обов'язково в кожен варіант тестового контролю увійшли завдання, які відбивають зміст самостійної позааудиторної роботи.

Аналогічно створені ситуаційні задачі, які обговорюються всіма студентами групи на практичних заняттях і, таким чином, контролюється не тільки рівень самостійної підготовки, а й ступінь формування цілісного уявлення про гігієну як профілактичну науку, при цьому відбувається становлення системного мислення майбутнього лікаря на основі свідомого засвоєння, осмислення системних зв'язків, а теми для самостійного опрацювання логічно вписуються в загальну канву дисципліни.